

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

“ЛЕ-ДОРОТ”

Истории живущих в Израиле евреев, уцелевших в Шоа

Опросный лист уцелевшего в Шоа

Собрать и сохранить истории людей, уцелевших в Шоа, это один из основных путей увековечить трагедию и передать знание о ней потомкам. Свидетельства уцелевших в Шоа важны и для историков, и для новых поколений, которые из отдельных личных Историй смогут воссоздать цельную картину Шоа. Каждое свидетельство имеет большую национальную, научную и образовательную ценность. Истории будут опубликованы в интернете по адресу: www.ledorot.gov.il
Заранее благодарим Вас за участие.

Ваша фамилия и имя в настоящее время
(на иврите, как записано в удостоверении личности)

Фамилия: קטן	Имя: תיב
--------------	----------

Личные данные до и во время Шоа

Фамилия до войны: קטן		Девичья фамилия:	
Имя до/во время войны: תיב		Пол: מ / ז	Год рождения: 29.12.1932
Место рождения (город, область): ברשת местечко Бершеть		Страна рождения: אוקראינה	
Имя отца: יעקוב		Имя и девичья фамилия матери: טובה	
Постоянное место жительства до войны (город, область): ברשת		Страна проживания: אוקראינה	
Образование до войны: 2 כיתות בבית ספר	Профессия до войны:	Член партии/организации:	
Во время войны (22/06/1941-09/05/1945гг) находился/лась на оккупированной территории (гетто, лагерь, тюрьма, партизаны, спасение в лесу, по месту своего жительства или в других населенных пунктах, другое) и/или в <u>эвакуации</u> :			
От:	До:	Где находился/лась:	
1941	1945	USSR, Uzbekistan	
Год репатриации в Израиль: 28.11.2001		Откуда прибыли: אוקראינה, פבלוגרד	

Расскажите о Вашей жизни в довоенные годы

(Дом, в котором Вы росли, школа, друзья детства, чем занимались родители, родственники, праздники, блюда):

просьба писать от первого лица

אני נולדתי ב1932 בעיר ברשט. אבא היה בעל מלאכה. אמא שלי הייתה עקרת בית. במשפחה שלנו היו שלושה ילדים. אחות גדולה, אחי ואני צעיר ביותר. המשפחה שלנו משפחה יהודית לגמרי, ומקום ברשט היה כולו מקום יהודי. כולם מכירים אחד את השני. רק שני המשפחות בברשט היו לא יהודיות. המשפחה שלנו גרה קרוב מאוד לבית הכנסת. אנחנו היינו חוגגים את כל החגים היהודיים. אבא היה דתי מסורתי - החגים הוא חגג, אבל בלימוד תורה הוא לא התעניין הרבה. אבל הסבתא הייתה מאוד דתייה.

אני זוכר שהיה לה ספר תלמוד ממש מפואר. האמא שלי בחגים הייתה עושה הרבה דברים אפויים - היה לנו התנור. גרנו לא עשיר-האוכל לא היה מסובך: דייסה, מרק ירקות, לחמניות. במיוחד אני זוכר את הכוסמת. ב1941 אני סיימתי את המחזור הראשון בבתי ספר אוקראיני. אבל בברשט היה גם בית ספר יהודי. אחותי למדה שם.

Расскажите о Вашей жизни во время войны

(арест, депортация, гетто, лагеря; места укрытия или фальшивые документы; деятельность и должности в Юденрате/молодежных движениях/подпольных организациях или в партизанских отрядах; участие в побеге/сопротивлении/военных действиях; вынужденная эмиграция, эвакуация; помогали ли Вам люди или еврейские/нееврейские организации во время войны):

שבוע לאחר תחילת המלחמה, עזבנו את העיר ברשט. אנחנו היינו 5 משפחות על 3 עגלות. האבא לא היה איתנו - אותו כבר לקחו. הייתי עם האמא, אחותי (17 שנים), אחי (בן 13). אני הייתי בן 9. כל הזמן היו הפצצות וירי. הדרך הייתה קשה מאוד. אנחנו היינו עם חיילים נסוגים. לעתים קרובות ראיתי את קרבות האוויר. לפעמים אנחנו היינו מוצאים את עצמנו מאחורי צבא הגרמני. אבל היה בן אדם זקן שהכיר את אוקראינה בקץ האצבעות שלו.

בעזרתו הלכנו דרך המקומות שהנאצים לא היו מכירים. פעמיים אנחנו מוקפים על ידי הנאצים. אז היינו צריכים לעזור לחיילים שלנו בקרב. היה ירי חזק מאוד, אבל הצלחנו לצאת מהקיפה. עד שהגענו לנהר הדנייפר הפגיוז אותנו כל הזמן וחינו מן היד אל פה. היו ימים קשים של אווקואציה. אחרי הדנייפר כבר היה רגוע יותר כי החיילים שלנו עצרו את הגרמנים. ואז היינו 5 משפחות בעגלה אחת. לכל אחד היו קצת דברים, אבל בסך הכל היה הרבה. אני כל הזמן הלכתי ברגל, רק שתי נשים בהריון נסעו בעגלה. הייתי בן 9 שנים, והיה מאוד קשה ללכת ברגל מרחקים עצומים. אבל חוץ ממני היו עוד הרבה ילדים קטנים אחרים מ 4 עד 6 שנים. ביום אחד היינו עוברים 25-30 ק"מ מבלי לעצור על ידיה שמש הקופחת, היה החודש יוני. כולם היינו קרובי משפחה על העגלה. אחרי נהר דנייפר היו תחנות עזרה לאנשים שברחו מנאצים - היו שם אוכל ואפשרות להתקלח. באזור דונייצק תושבים לקחו אותנו ללילה.

בדרכנו, אני זוכר, הייתה משפחה מעורבתת - היא הייתה רוסייה, והוא היה יהודי, והם אירחו אותנו ל10 ימים. הם עזרו לנו הרבה. משם נסענו ברכבת עד לתחנת VALUYKA. משם נסענו לטשקנט. אז נפצעתי - הפציצו אותנו על יד קירובוגרד והראש שלי נפצע באבן. בטשקנט, היינו קצת זמן ועברנו לקוקאנד. אני חייב לומר כי באוזבקיסטן קיבלו אותנו טוב מאוד. תודה רבות להם. אנחנו הועברנו מקוקאנד אל הכפר. שם עבדנו בקולחוז במשך שנה. היה קר ורעב. אמא שלי עבדה למפעל צבאי. שם היא חלתה ונפטרה ב1944. חזרנו לאוקראינה, אבל לא לבית שלנו, חזרנו לדנייפרופטרובסק.

Расскажите о Вашей жизни после войны и до репатриации в Израиль:

אחרי המלחמה המשכתי לימודים בבית ספר. בגיל 12 הייתי בכיתה ב'. סיימתי 7 כיתות בשנת 1948. התקבלתי למכללת כרייה בדנייפרופטרובסק. שם למדתי 2 שנים ומייד אחרי זה התגייסתי לצבא. בצבא שירתתי 4 שנים ביחידת חל אוויר בתפקיד "מכונאי". אחרי שירות צבאי התחתנת. נלדו לנו 2 ילדים - בן ובת.

18 שנים עבדתי במכרה במקייבקה. משם גייסו אותי לצבא. שירתתי בצ'רטקוב, אזור טרנופול. סיימתי שם בית הספר לטייסיים. פעם אפילו השתתפתי בקרב. מהשירות הצבאי שלי נשאר לי זיכרונות טובות ביותר.

Расскажите о Вашей жизни в Израиле

(Ваши ощущения по приезде в Израиль, общественная и культурная деятельность, семья, которую вы создали, напутствие для следующих поколений):

הבת שלי גרה בקנדה, ובני גר באוקראינה. ב2001 אחותי מתה בישראל. האח שלי גר ברחוב הלל בחיפה.
כיום אני עובד כמתנדב במפעל. עדיין קשה לי עם העברית, לעתים קרובות ממש עוזר לי יידיש, כי הרבה אנשים בגיל שלי יודעים אותו. לדור הבא אני רוצה לאחל לא לשכוח את ההיסטוריה של העם שלנו ולשמור על המסורת.

ראיון: אליזבטה סורוקינה, חיפה, מרץ 2014